

ΤΡΑΓΟΥΔΑΙ

Στ' άχνό τής δύσης σάθαλο
π' άγάλλι ό ήλιος σπέρνει
γεράνια και χρυσόφοδο
μέσ' στ' άπειρο, και είναν
χρυσόσειρα στ' ή κέφι μας
και στόν κοιμόν έλπίδες,
σα μυστικές άχτίδες,
έμένα σβήσων άργό.

Και ήλιερός τραγουδιστής
στό χέρι με τή λύρα,
σχοπερνά άπ' ής βραχίς
και λούζουμαι στα μέτρα,
κι' άσάφην κείνυνε θωρό
σ' άνθόγυμο μπαλκόνι,
και τραγουδάει τ' άπλόδι,
και σμίγεται ή βραχιά.

ΡΩΜΟΣ ΦΙΑΥΡΑΣ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Γιαννικός. Έγώ δέν έχω πιά συγγενήδες.
Κώστας. Γιατί; Μήπως πέθαναν όλοι;
Γιαννικός. Όχι, μά πλούτησαν.

Μιτσήρα. Άρτε, τήν πιτίτσα πού μάς έστειλαν θά
πιά τή μοιράσω σ' εσάς τούς δύο—μισή για τένα, Κώστα,
και μισή για τήν Έλένη.

Κώστας. Μά, κατέρα, δέν μπορώ να τρώω έγώ, κι
έσύ να φάεις. Έτσι. Γιατί δέν παίρνεις τό μερικόν τή
Έλένη;

Κος Μοιραμούρας. Μά, κακιά μιν, τι φοβάς τίτι
πλατικά μακίγια; Νομίζεις πως τά γρομίζεις μ' άρτε
ή γνά σου τά μπράττα;

Κι Μοιραμούρα. Κι' έπ'ό τήν νομίζεις πως γρομίζεις
τό έψηλό σου τό καπίλο;

Αλιάν. Ήδες τόν καταγάρη! Μού είπες: Δώτ' μο
μιά δεκάρα, είμαι σταθεός, όρατα μου Κουφα....

Μπιμπή. Δέν είναι καταγάρης. Άν σ' τό είπες, πρέ-
πει να είναι σταθεός.

Άκουστε τί άναγγέλλει μια άγγλική έσημερίδα. Ό
λόδος Κρόμερ ή άριστός τής Αγγυτος είναι να τυ-
πόσει βιβλίό με τόν τίτλο «Παραφράσματα και Μετα-
φράσματα άπό τά έλληνικά». Τό περίεργο και πρωτότυπο
άρτε, τής δουλειάς είναι πως ό λόδος Κρόμερ δέν έμαθε

κάν έλληνικά τού σχολιό. Όταν ώς άνθρωπολογός στάθ-
μασε στους Κορφούς, πήρε να μάθη ρωμείκα. Άρτε έ-
γινε άφορμή να καταγίνει έπειτα στα άρχαία έλληνικά,
και τώρα σά βρίσκει λίγον καιρό άπό τό φοβερό βάρος
τής ύπερστίας του, ό τρόπος πού ξεκουράζεται και δια-
σκεδάζει είναι να μεταφράζει σε στίχους έλληνικά έπι-
γράμματα και μέρη άπό τό Θεόκριτο και τό Μόσχο.

Πώς να μίν καμαρώνει κανείς άρτους τούς άνθρώ-
πους! Η ψυχή τους κ' ή ζωή τους είναι σ' άπλό μω-
στιό τού μεγαλιού τής Αγγλίας. Ξέρουμε έδω τι φι-
λόλογοι είτανε ό Γλάτωνας. Κι' ό Διτραέλης μεγάλο
μυθιστοριογράφος, ό Σώλσβερη δυνατός χυμικός, ό λόρ-
δος Δάρβης μεταφραστής τής Ιλιάδας, ό Βάλφουρ φιλο-
σοφος! Τί διαφορά με τούς δικούς μας τούς πολιτικούς
πού σά δέν είναι φανεροί ή μεταμορφωμένοι τραμπούκοι
είναι χαρτοπαίχτες και ξενοποροδιαβάστες.

Τί να σου κάνουν όμως; Δέν έχουμε μπροστά τους
και καλύτερα παραδείγματα.

Τσιμπι ύρης. Καλή μέρα, κ. Άζύγωτε, έλπίζω πως
σά βλέπω καλά πάλι;

Άζύγωτις. Καλά λέει; Καλώτατα μιλίττα! Πού
μπορώ να ξερωγό το μάτι σου;

— Είπα τού πατέρα πως τά ποιήματά σου είναι όλα
τέκνα τού νού σου.

— Και τί σου είπες;
— Μού είπες πως είναι όλα για τό φρονεοκομείο.

Δάσκαλος. Τί βρήκε ό Άρχιμήδης τότες πού φώ-
κας μέσ' άπό τό Λοντρό «έυρηκα»;
Μαθητής. Τό σα πο ύνι.

Γυναίκα. Ήδες όνειρεύτηκα πως είμουνα μέτα σ' ένα
μαχαζι γεμάτο όρασιότατα καπέλλα....

Άντρας. Όνειρο, και τίποτις άλλο!
Γυναίκα. Μά να έξες πού τ'έξεραι πως είταν όνειρο και
πριν να ξυπνήσω, γιατί μου άγόρασε ένα!

Ό γιατρός. Μά τί τίγρη! μήτ' ένα σπικόνι να μίν
μπορώ να σκοτώσω σήματα!

Ό φίλος. Κάμε τού μετ' σουταγή, γιατρέ.

Παραλίς. Θες να κερδίσης; μια γυναίκα! Εύκολο
πράμα. Δίνε παρτίδες.

Φουκαρός. Και τό λές εύκολο αυτό;

— Έδωσε τήν παρτίτση του επίτηδες, για να τού
αυξήσουνε τό μισθό.

— Και τού τόν αυξήσανε;
— Ναί, μά τόν παίρνει άλλος.

Παυλός. Παρτίτενο μου φαίνεται πού δαχτικες να πά-
ρης άντρα τόν Κώστα.

Πηνελόπη. Μά οι κηδεμόνες μου λένε πως υπό-
σχεται.

Παυλός. Και βέβαια υπόσχεται!—στους δανειστά-
δες του.

Ο ΡΕΒΕΝΕΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΕΣ

Ήσαν ξεκουστοί σ' όλο τόν κόσμο οι πρόγονοί
μας για τις όμοιες τέχνες, κι' άπ' τά εργατους φω-
τίσθηκε όλη ή Ευρώπη. Σ' όποιον Μουσείο κι' άν
πής, θα ίδης πώς τήν πρώτη θέση, και
έξοτερα βλέπεις πως τήν άξίζουνε. Έμεις όμως τί
κάμνουμε; Τί ενόθρυνσι διδουμε σ' εκείνους πού
επιιδίδονται ή στα ζωγραφικά ή στα γλυπτικά;
τούς αφήνουμε και πεθαίνουμε άπ' τήν πείνα.

Θυμούμαι όταν δώ και πέντε χρόνια ήμουνα
στήν Αθήνα, ήτανε μια έκθεση άπό ζωγραφίες στο
Ζάππειο. Πήγα κ' έγώ λοιπόν με μια ρωμαϊκή πε-
ριφάνεια να δω τί προόδους κάμαμε κ' έμεις πού
καυχούμαστε με τί έργα τών προγόνων μας. Πρό-
πει να όμιλογήσω πως έμεινα εϊχαριστημένος διότι
ανάλόγως κάμποσο προοδέγαμε. Άλλά εκείνο πού
μ' έλύπησε ήτανε πρώτα ή άδιαφορία τών πλου-
σιών μας πού με τή φοήχτα ξεδεύουν τό χούμα
τους για να κτίζουνε παλάτια στην Αθήνα, και
κάθε άλλο για να φανένε και δείξουν τόν πλουτό
τους, και δέν πάγει τό χέρι τους να ξεδεύουνε κι'
όλιγες χιλιάδες δραχμές για να στολίουν τά σπή-
τια τους με τις όμοιες τέχνες, κ' έτσι να ενθαρρύν-
νουνε κ' εκείνους πού εργάζονται σ' αυτές για να
βγάλουν τό ψωμί τους. Άν έκαμναν αυτό, και καλ-
λίτερα έργα θα είχαμε και περισσότερους τεχνίτες.

Άλλά κ' ένα πού είδα πού λυπηρό είναι, ή
άδιαφορία τού δήμου, πού έπρεπε να βοηθή τό
ταλέντο τού τόπου, κι' όχι να τό φυγαδεύη σέ
ξένι ή ή.

Τί συμβαίνει έδω στην Αγγλία; Κάθε δήμος
έχει και τήν πινακοθήκη του, και ανάλογως τού
πληθυσμού τής πόλεως, ό ήτοι τακτικό πινάκιο
χρόνο για ν' αγοράζη και προσθέτει νέα έργα, έκτός
τό τί ξεδεύει για τή διατήρησι τής Πινακοθήκης.

Η Δόντρα πού είναι ή πρωτεύουσα έχει μυσεία
και πινακοθήκες ένα σωρό και ξεδεύει για τή δια-
τήρησι τους μεγάλα ποσά. Άναλόγως κ' ή άλλες
πόλεις τού Βασιλείου. Ό λαός βέβαια φορολογεί-
ται για αυτά όλα, αλλά έχει και τήν ευχαριστήσι
να πηγαίνη δωρεά στις πινακοθήκες, να φωτίζεται
άπ' ό,τι βλέπει, ν' αναπτύσση τήν ιδέες του, να έ-
ξευγενίση τό αίσθημά του, και ν' άποφεύγη τού να
ξεδεύη τις ώρες τής άργίας του στοίς δρόμους και
στις ταβέρνες.

Έδω στί Manchester ό δήμος έχει όρισμένες δυό
χιλιάδες λίρες τό χρόνο για αγοράς νέων έργων
πρός πλουτισμό τής Πινακοθήκης, έκτός τών ό,τι
ξεδεύει για τή διατήρησι της. Είναι μια χαρά να

δέν είχ' άδικο πούλεγα πως τότες έπρεπε να βγούν και τ'
«Άλγη». Γιατί δε βγήκαν, δέν τό ξέρω, άκού δέν είμαι
μάντης. Ξέρω όμως γιατί βγήκανε στα 83. Είτανε στή
βραχία του τότε τό γλωσσικό ζήτημα. Όλοένα βγαίνανε
όπαδοί τής δημοτικής, άλλοι θεωρητικά κι άλλοι μ' έργα
υποστηρίζοντάς τήν. Μά και οι καθαρολόγοι δέν καθόν-
τουσαν ήττοι. Γύμνιζε άλάκτιστο βιβλίό με διαλεγτές
κουταμάρες: ένας κ' Ρόδος, έβριζε με ύμορρα δασκάλικα
έπίθετα ένα; άλλος κ' Βάλδης, φώναζε άλλος άπό δώ
για τή γλώσσα τών προγόνων, κι άλλος άπό και γυ-
πούσε τό κουδούνι σημαίνοντας τόν έθνικό κίντυνο! Μπο-
ρούσε ό κ. Κλέων Παγκαλής «διακεκριμένος υίός μεγα-
λου πατρός» όπως τόν είπε κάποτε ό γερμανός Μπόλτς να
μείνει έένος σ' όλη αυτή τήν κίνηση; Δημοσιεύει λο-
πόν τ' «Άλγη» του με πρόλογο μια φωτεινή για τό
γλωσσικό ζήτημα ύμνία πού είχε κάνει τόν Παρνασό
στα 90. Με τ' «Άλγη» θέλησε πρώτιστα να μάς δώση,
ό ποιητής, όπως θαρρώ, και τό λέει κάποι, πρότυπα
στή γλώσσα, στο στίχο, στην όμοιοκαταληξία(!) στις
ιδέες, σε όλα. Τά πρότυπα αυτά θα ζητάσουμε δώ.

Οι καθαρολόγοι: μόλις είδαν τ' «Άλγη»

«Έβρίγησαν εξ ήδονής, ως έραστής ρ.γ.ά ΤΙΣ».
(στίχος τού κ. Κλέωνος ή: πρότυπος, αλλά πρωτότυπος)

Ένας κ. Άνστασιόπουλος, όπως είδα στους «Μαλ-
λιάρους» έπλεξ' εγκώμια σ' «Άλγη». Ένας άλλος στο

«Άστ» τά επαινέσε πολύ, ένας τρίτος, ό κ. Βάλδης τόσο
συνεπάρθηκε, πού και ποιήμα έκανε στόν κ. Παγκαλή-
Βρίσκανε σ' «Άλγη» όλα τά προτερήματα πού έχει
ένας μεγάλος ποιητής: «γλώσσαν άβραν, καλλιεπή,
παρθένο γλωσσολογιστικόν ρύθμον, στιχογραφίαν ρέουσαν
πλούτην όμοιοκαταληξίας, άδάμνατας, φιλοσοφίαν ιδεών,
βάθος, ύψος, φάρδος...» Άπό τό πολύ τό βάθος όμως δέν
μύρασαν να βρουνε μαργαριτάρια. Αυτά τάχσανε για
μάς, κι άπ' αυτά θα σάς παρουσιάσω λίγα, όσα μάζεψα
όταν είχα βουτήξει στο βάθος τής ποιητικής αυτής θά-
λασσας, λίμνης, βάλτου...

«Καμαρώσατε λίγο παραπάνω τόν πρωτότυπο έκαίνο
στίχο»

«Έβρίγητα εξ ήδονής ως έραστής ρ.γ.ά ΤΙΣ»
(όναρ και ύπαρ)

«Όμοιους τίγους ξεκαρδιετικούς, μπόλικους φαρσού-
με στην ποιητική αυτή—θάλασσα, λίμνη...»

Στό «μετράκιον» άξερνα κρύδουντα: οι διαλεγτοί αυ-
τοί στίχοι:

Αυτήν γνωρίζεις; ήνησαν πεντάκις αι κοιλίδες
άπ' ότου νόμφη άλαζών και μειδιόσα έστη
παρά τόν φίλον τής ψυχής. Έκείνος πλάν πού έσται!

«Α δέ με πιστεύετε πως υπέρχουν αυτοί οι στίχοι,
παίρνω και όρκο... στην καθαρεύουσα.

Και όμως έβρήθηκαν άνθρωποι να ονομάζουν «καλι-
λιεπή» τή γλώσσα τών Άλγέων.

Κοιτάξτε τώρα κ' ένα βουκολάκκα—μια μεγαλόπρεπη
προσταχτική:

άλλ' άπατάται' ειλωτικς κοινούς; βατανιατίου (!)
(Έτχάτη προσευχή)

Άπό βουκολάκου θα είναι γεμάτο τό βιβλίό' μονολε-
γτικοί μέλλοντες, άπαρέφτα, μόρια και μωρία, λέξεις πε-
θαμένες άπό άμνημονεύτων χρόνων. Λείπει μόνο ή εύχι-
κή μετά τού άν—έχει κι αυτό τό λόγο του' δέν είναι
τόσο εύκολή ή χρήση της.

Θέλετε να ιδείτε κι άλλους βουκολάκους; Να ένας
όμηρικός:

Παρήλθον οι μειυρισμοί τών παχυσκίων θόλων
κλι τή γοργώς προστρέγοντα και χιονώδη μάλα.

Άν έλειπε κείνο τό «προστρέγοντα» θα τήν πάθαινα.
Θάπαρνα τά μάλα στη σημασία πούχει σε μάς ή λέξη.
Βέβαια τά μάλα δέν είναι χιονώδη, πολλού γε και δει,
άλλά θα ξέρετε ότι εν' άπό τά χαρακτηριστικά τών
καθαρογλωσσών μας ποιητών είναι ή όμηρική έκείνη ή
λήθεια και τωστάδα στην περιγραφή τού έξωτερικού κό-
σμου, πούκανε τό Ροίδη κάποτε να πει ότι «άν περιέλ-
θωσιν εις τούς έπειτα ανθρώπους οι σήμερα γραφόμενοι
στίχοι, ούτοι δικαιούνται να υποθέσωσιν εν τών εν αυτοίς

ΠΑΡΑΓΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΝΗΤΕΙΑ

— Η ΔΥΝΑΜΙ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΙ

Από την Δανίαν, την πατρίδα του Ιβανσεν
μας, που σε τόσα πράγματα μπορεί να μας γείνη
παράδειγμα, έρχονται δύο είδησεις που αποδει-
χνουν, τόσα κατορθώνει η ένωση. Η πρώτη είδη-
σις αποδέχεται το συνέδριον των καταστηματα-
κων εταιρειών, το πρώτον της Δανίας, που έγινε
τις 12/25 Σεπτ. εις την Κοπεγχάγην. Κατ' αυτό
υπάρχουν τώρα στην Δανίαν 900 καταναλωτικοί
σύλλογοι με 150,000 μέλη και με κεφάλαια επί
27-30 εκατομμύρια κορώνες (10-15 εκατομμ.
φρ.). Το μεγαλύτερον επιχειρηματικόν ίδρυμα
της Δανίας είναι τώρα ο κεντρικός σύλλογος των
δανικών ενότητων, που χρηματοποιήσει περίσσι καμ-
μιά 25 εκατομμύρια φρ. χρ. Έχει διαθέσιμον ένα
κεφάλαιον αποθεματικόν ένα εκατομμύριον φρ. Έχει
άποθήκας εις δέκα πόλεις και 300 υπαλλήλους.
Έπειτα διατηρεί δική του εργοστάσιον τσιρκίτας,
ζάχαρης, κηπουρικήν και εργοστάσιον καθαυδισμού-
τος καφέ. Τα βουστάσια παράγουν 150 εκατομμύ-
ρια ζκ. βούτυρον κάθε χρόνο. Απ' αυτά 1046 είναι
εταιρικά, εις τα οποία 148,000 άνθρωποι έχουν
μετοχές. Έταιρικά κρησπολιτικά υπάρχουν 27. Δύο
άλλα κατασκευάζονται, των οποίων το κεφάλαιον
άνέρχεται εις 6 1/2 εκατομμ. κορώνες (9 εκατ. φρ.
χρ.). Τον περασμένο χρόνο έσφάγησαν 777,232 χοίροι
που άξιζαν καμμιά ξηνηταρική εκατομμ. φρ. χρ.
Έπί τέλους υπάρχει έκδομα από τα 1895 μια εται-
ρία για εξαγωγή αυτών, που έχει 31,000 μέλη και
έπούλησε περίσσι αυγά άζιας εξ εκατομμυρίων φρ. χρ.
Και όλα αυτά σε ένα τόπο με 2 1/2 εκατ. κατοίκους!

Το ίδιο εταιρικό πνεύμα κυριαρχεί και στη βι-
βλιοπωλησί. Έγινε τώρα ένας σύνδεσμος, διά του
οποίου η Κοπεγχάγη απέκτησε ένα από τα μεγα-
λύτερα έκδοτικά καταστήματα του κόσμου. Το
βιβλιοπωλείον του Gyldendal, το μεγαλύτερον της
Σκαντιναβίας συγχωνεύθηκε με την Σκαντιναβικήν
Έκδοσιν. Τούτη είναι μια μετοχική εταιρία, κ' η
συγχώνευσις έγινε με αυτόν τον τρόπον, ότι ύψώ-
θηκε το μετοχικόν κεφάλαιον εις 3 1/2 εκατ. φρ.
χρ. Οι διευθυνταί της νέας εταιρίας είναι ο βιβλιο-
πώλης Polesen κ' ο συγγραφέας Nansen. Τα δυό

βλέπει κανείς τον εργατικό λαό που πάγει κάθε
μέρα και ξι δίνει όση ώρα έχει να διαθέση απ' την
εργασία του. Κατά μέσον όρο περισσότερο από τρι-
άντα χιλιάδες μέχρι την εβδομάδα επισκέπτονται
την Παναθηναίκα.

Τώρα μπορεί κανείς να πη, πως μπορούμε
έμεις να συγκριθώμε με την Αγγλίαν; Βέβαια δεν
μπορούμε να συγκριθώμε στα ποσά, μπορούμε ο
μως κατ' αναλογίαν να συγκριθώμε με το αίσθημα
που σ' έμάς έπληξε στα παλιά τα χρόνια, και τ'
άφησαμε και τώρα.

Ας μη βρούμε αιτία τη φτώχεια μας. Ο Δι-
μος της Αθήνας έπρεπε να είναι πλουσιότερος από
παιλιές Διμούς της Εύρώπης. Γιατί όμως δεν είναι,
και πάντα τα φέρνει στα στενά. Το γιατί θα το
βρούμε στα κομματικά και πάλι. Αυτή είναι η πληγή
που μας τρώγει, και τίποτις καλό δεν μπορεί να
προσδέξη.

Ο τωρινός Διμός μας του τόπου είναι ένας απ'
τους καλλίτερους που ποτέ είχαμε, και μπορού-
σαμε πολλά να περιμένουμε, και θα τα είχαμε αν
τον άφιναν ήσυχο να κοιτάζει τη δουλειά του ά-
σχετα από κ' μυστικά άνακατόματα.

Αν οι φόροι επληρώνονταν ζάικα χωρίς επι-
ροή πολιτικόν μπορούσαν πολλά να γίνονε στον
τόπο. Αν ο νόμος εφαρμόζονταν αυστηρά, όπως
συμβαίνει σ' όλα τα πολιτισμένα μέρη του κόσμου
θα είμασταν σε πολύ καλλίτερον κατάσταση απ' ό-
τι είμαστε τώρα, και δε θα συνέβαιναν τα άτοπα που
κάθε μέρα βλέπει κανείς και σ' αυτήν άκόμη την
πρωτεύουσα του Κράτους.

Manchester 21 Οκτωβρι 1903.

K. H.

ΔΥΣΗ

Έξωτική ανθρωπότητα, που γέρνει τώρα
Απλήστη προς το φως, σ' άραιαν δύση
Αγάπης χαμογέλιο δεν ε' άνθιστη
Στα κόκκινα και σιωνικά σου χείλη.

Γλυκναθαίνει τ' όλομυστόν σου στήθος
Ρουφώντας του ήλιοφωγού τα χείλη
— Ω ή χαρά σου της αγάπης τα ρημάδια,
Τώρα που ή ζωή για σε θα κλείτη —

Η μέρα φεύγει άργά, άργά ως θλιμμένη,
Στον ήμερό του θάνατον ο ήλιος σβύνει
Μόνο την άραιότητα γύρω γαλήνη
Δε φάνουν ν' αγγιζίσουν τα πικρά του γέλοια.

ΤΡΙΣΤΑΝΟΣ

αινομένων ότι μεσουραώς του δεκάτου ενάτου αιώνας εξη-
φεν εν 'Ελλάδι ολόκληρος γενεά άσφαμάτων σαφωδών...

— Ωστε καθόλου δε ε' άπορούσα για τα γιο-
νώδη μήλα. Τα μήλα όμως δεν έχουν πόδια για να τρέ-
χουν. Κάνε άλλο τρέχει λοιπόν. Άξαφνα θυμήθηκα τον
Όμηρο που λέει κάπου :

ὕπο τε σπέος ήλασε μήλα,

και κατάλαβα πως τα «γιονώδη μήλα» σημαίνει «γιο-
νώδη πρόβατα».

Αξιος ο μιστός μου.

Και μη νομίζετε ότι είναι μοναδικό αυτό το μαργα-
ριτάρι. Ένα σωρό μπορεί κανείς να μαζέψει. Ορίστε κι
άλλο :

Μεγιστάν εκ των έξωγων εν ή γήρυς σου εκήλει.
(Πριγκίπισσα)

γήρυς=φωνή, όμιλία λέξη όμηρική.

Καμκρώστε και τούτο :

τίς ο τα μέλη τρυφερών μιστύλλων βρεφυλλίων ;
(Τό μειράκιον)

μιστύλλω=κομμωτική, λέξη όμηρική.

Όα είχατε όμως περίεργοι να μάζετε και ποιός είναι
αυτός ο τίς, ο μιστύλλων ο μακελλάρης. Είναι... ο Θεός.
— Ωστε σ' αυτό το στόχο μπορείτε ακόμα να θαυμάσετε την
(άβρην γλώσσα) των Άγγλων, και να θαυμάσετε από
έναν άδύναμτα ποιητικό.

Νά κ' ένας άλλος όμοιος τίχος :

Δες την χείρα σου φιλιτήη τ' άροσώη χείλη δός.
(Πριγκίπισσα)

πως :

Απ' όσα είπα παραπάνω, κι από τους βρυκόλακες ού
είδατε, θα καταλάβετε βέβαια, ότι ο κ. Ραγκαβής εν
είναι όπαδός της άρχης του συμβιβασμού στη γλώσσα
καθώς ο κ. Χατζιδάκις, άλλ' από τους άερους υπερμάχους
της άδολης καθαρεύουσας, ή σωστότερ' από τους άλλους
εκείνους που βλέπουμε—χαρά στα μάτια τους—τόν άδύναμο
εξαρχαϊκό της γλώσσας μας, και όνειρεύονται και πι-
στεύουν πως μια φορά, και σύντομα μάλιστα, ή γλώσσα
απακαμάπτουσα τους σκοπέλους του άπαρεμάρτου, του
μέλλοντος, τα μόρια νά, θά, δέν, θα γίνη λίμνη γλώττης
μονίμου! και καθεστηκίως (μ' άλλους λόγους θά ψο-
φήσει), λίμνη περιελουσα εν τώ πυθμένι αυτής τους
αμαργήδους και σαπείρους της άρχιας, και κατοπτρί-
ζουσα συνάμα το ήλαρόν στερέωμα της νιοτέρας 'Ελλά-
δος, (ώστε άλλαζε ο ούρανός από τους άρχαίους χρόνους
ίτα με τώρα! μόνο ή γλώσσα δεν πρέπει ν' άλλαζε! κατά
τόν κ. Ραγκαβή). Το άπόσπασμ' αυτό βρίσκεται στον
πρόλογο των Άγγλων, δηλ. στη γλωσσική όμιλία πού-
κανε ο κ. Ραγκαβής στον «Παραπόδ» στη 90. Πολλά ο-
μορφα πράματα έχει αυτός ο πρόλογος, που θυμίζει με τη
λογική του, την έπιστήμη του, και τίλλα του προτερή-
ματα τον πρόλογο—τι σύμπτωση—τόν αρητρικόν λό-

έκδοτικά ίδρυματά έλεγαν, ότι με τον με-
γάλον ανταγωνισμόν θα έχάνονταν με-
γάλα κεφάλαια, ενό δια της συνεργασίας με
ένωμέναις δυνάμεις έλπίζον να ενεργούν για το
καλό της φιλοσοφίας και της βιβλιοπωλείας, ίσως
και των συγγραφέων. Αφού ο κενόρριος σύνδεσμος
περιέχει πάντα έκδοτικά καταστήματα, όλα ή δα-
νική φιλοσοφία κ' ένα μεγάλο μέρος της νοσηγι-
κής θά ένοση σ' ένα βιβλιοπωλικό συνεταιρισμό.

D*

ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΕΧΤΡΟΙ ΩΣ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Αν οι παλιοί πως ήταν φίλοι ακόμα σ' τον καιρό
τους οι οι ό σημαντικοί έχτρεμένοι, άταίριαστοι γει-
τονεί. Τότε το χωριό ήταν ήτρο νύφαντο. Το δάσος
ήπως μείκονταν σ' την πύξ άντρικία άνθής του.

Μέσ' των άντριών την άγκαλιά, σ' των ίσκιων
τα ήλιώχατα τ' ήλιονα, ζούσε και το χωριό σάν άν-
ομια δέντροσ μαζί με τ' άλλα άδύναμτα.

Σιγά και ταπεινά το χωριό άρχισε να μεγαλώνη.
παίρνοντας από το δάσος το μεγαλωμά του. Κι
αυτό, γίγαντας άγαθός, νόμος άφινε να του φεύγη
λίγη λίγη ή δύναμή του. Όμως αύλαγε έστεργή
και την έκδικισή του.

Την καλωσύνη και την περιφάνεια τί νόμιζε γι'
άδύναμτα το χωριό. Κι' άπάνω σ' ό,τι έτρωγε γιατί
πεινούσε, έκοβε από το δάσος και σκορπούσε με
τη χορά μονίμη να βλέπει νεκρά τα κι μμάτια του
έχτρουσ του γήρα του

Όσο έτρωγε, τόσο άξινε κ' ή όρεξή του. Μέσα
του βρυκόλακαζαν οι ζωντανά χυμοί, που από το
δάσος βύζανε, και γύρευαν κ' α' τοί να πιούν άλ-
λους χυμούς πού νούσ και να χορτάσουν.

Άξιάνα το δάσος άκουσε του ήόδου την τρο-
μάρα να ξυπνήη σ' τα όστικά του. Κι' άρχισε να
φεύγη μακριά από το χωριό. Σέρνονταν σιγά με
βήμα άπι σταμένο, κ' άφινε της έρημιάς τη συντρο-
φιά γι' άχνάμα του τριγύρω σ' το χωριό. Κ' έσπερνε
την έκδικισή του πίσω του.

— Ω, να το δάσος τώρα, που χλωμό φεύγει κ' ή
κόμα φεύγει! Και να και το χωριό, που ψυχασέρ-
νει σ' ή ριζοκαμένη, άνυδρη καλάμιά!

Θωρείς, μου είπαν οι παλιοί, τα βήματα του
Χάρου τυπωμένα σ' το χρώμα τ' άγρονου, που περι-
ζώνει το χωριό; Νά τος κ' ο Χάριος, πρόβαλε και
φτάνει!

Θωρείς ακόμα και το δάσος σ' ανημένο στρα-
τεμα, σ' τα στόχτη βυτημένο, ν' άνηφορίζη το

γών» του «σκαπνέως των έλληνικών γραμμάτων». Έ-
χουν πολλές όμοιότητες μεταξύ τους οι δυό αυτοί προ-
λόγοι. Και ο ένας και ο άλλος είναι γιομάτοι παραβολές
και εικόνες, βρισξες για τη γλώσσα μας και άνοησίες. Δε θα
πώ τίποτα για αυτές. Μόνο για να μη μένε: παραπονεμένος
κι ο πρόλογος παρών κι απ' αυτόν εν' από τα άμέτρητά του
μαργαριτάρια κ... το και εγώ άποτελεί χασμωδιαν, το κίγώ
απόρητον άρχαϊσμόν, το κ' εγώ άληθής έλληνημα (!) άποκο-
πομένου του σώματος της λέξεως και μενούσης μόνον
της κεφαλής των τριών δε τούτων κακών προκειμένων
προτιμώμεν πάλιν την χασμωδιαν (το άποθέταμε)
ην ήνείχοντο και οι άρχαίοι ως εκ της άφρονίας των
εν τη έλληνική φωνηέντων (!!!!!!!).

Τί να πρωτοθαυμάσει κανείς εδώ; Την εύφρολογία
του συγγραφέα για το κ' εγώ, την προσέκρηση της χα-
σμωδίας, το βάθος των σκέψών του, τη μαθηματική λο-
γική του, την «ως εκ της άφρονίας των εν τη έλληνική
φωνηέντων» χασμωδιαν της «περικαλλεστέρης γλώσσας
εξ ότων ήνθιταν εις άνθρώπινα χείλη» την άνοχήν και
άντοχήν των άρχαίων, ή να θαυμάσει κανείς το σέβας του
κ. Ραγκαβή προς τους άρχαίους, την περιφρόνηση του
προς την σύφωνα, την άκακρίαν άπλόγηταν για να πι-
στεύει χωρίς την παραμικρή άμφιβολία ότι το «και εγώ»
άποτελούσε και στην άρχαία χασμωδία: (άκολουθεί)

* Βλέπε πρόλογο «Άγγλων».